

ORIENTAL JOURNAL OF PHILOLOGY

journal homepage:

<http://www.supportscience.uz/index.php/ojp/about>**THEORETICAL FOUNDATIONS OF THE CONCEPT OF IMAGE IN TELEVISION JOURNALISM****Begmurod I. Sattarov**

Senior Lecturer

Department of Humanities, Perfect University

satbekbig@gmail.com

Tashkent, Uzbekistan

Nosirbek S. Mahmudov

Senior Lecturer

Department of Humanities, Perfect University

mahmudov.n@perfectuniversity.uz

Tashkent, Uzbekistan

Bobur M. Turdaliyev

Senior Lecturer

Department of Humanities, Perfect University

turdaliyev.b@perfectuniversity.uz

Tashkent, Uzbekistan

Nodira N. Abdurakhmanova

Senior Lecturer

Department of Humanities, Perfect University

shukurova.n@perfectuniversity.uz

Tashkent, Uzbekistan

ABOUT ARTICLE**Key words:** English language; teaching economic; student teaching course.**Received:** 23.12.25**Accepted:** 24.12.25**Published:** 25.12.25**Abstract:** This article analysis various aspects of teaching English to first-year economics students. It demonstrates the role of foreign language proficiency in the context of globalization and internationalization of economic ties, and substantiates the importance of high-quality English proficiency not only for the needs of economics students but also for improving the corporate culture of the organization where they will work in the future. Various aspects of organizing educational activities are explored, and methods for conducting lessons tailored to the future needs of economists are proposed. The English teaching methods discussed cover a wide range – from classical business letters

and studying economic texts in the original to conducting business games, simulating speeches, and giving presentations. Particular attention is paid to developing students' independent English language learning skills, and the role of etiquette and cultural knowledge in business negotiations is considered. By studying the pedagogical features of teaching English to first-year economics students, which are discussed in this article, the teacher can improve the quality of instruction and instill in students the skills of independent language learning with its subsequent active use in their work.

IQTISODIYOT MUTAXASSISLIGI BO'YICHA BIRINCHI KURS TALABALARIGA INGLIZ TILINI O'QITISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI

Begmurod I. Sattarov

Katta o'qituvchi

Gumanitar fanlar kafedrası, Perfect universiteti

satbekbig@gmail.com

Toshkent, O'zbekiston

Nosirbek S. Mahmudov

Katta o'qituvchi

Gumanitar fanlar kafedrası, Perfect universiteti

mahmudov.n@perfectuniversity.uz

Toshkent, O'zbekiston

Bobur M. Turdaliyev

Katta o'qituvchi

Gumanitar fanlar kafedrası, Perfect universiteti

turdaliyev.b@perfectuniversity.uz

Toshkent, O'zbekiston

Nodira N. Abduraxmanova

Katta o'qituvchi

Gumanitar fanlar kafedrası, Perfect universiteti

shukurova.n@perfectuniversity.uz

Toshkent, O'zbekiston

MAQOLA HAQIDA

Kalit so'zlar: ingliz tili, o'qitish, iqtisodiyot, talabalar, 1-kurs.

Annotatsiya: Ushbu maqola iqtisodiyot yo'nalishi bo'yicha birinchi kurs talabalariga ingliz tilini o'rgatishning turli jihatlarini ko'rib chiqadi. Shuningdek, iqtisodiy aloqalarning globallashuvi va baynalmilallashuvi sharoitida chet tilini bilishning rolini ko'rsatib beradi hamda ingliz tilini yuqori sifatli bilish nafaqat iqtisodiyot fakulteti talabalarining ehtiyojlari

nuqtai nazaridan, balki kelajakda ular faoliyat yuritadigan tashkilotning korporativ madaniyatini oshirish nuqtai nazaridan ham muhimligini asoslaydi. O'quv faoliyatini tashkil etishning turli jihatlarini ochib berilgan, iqtisodchilarning kelajakdagi ehtiyojlarini hisobga olgan holda darslarni o'tkazish usullari taklif etiladi. Ingliz tilini o'qitishning ko'rib chiqilayotgan usullari keng doirani qamrab oladi - klassik biznes maktublari va iqtisodiy matnlarni asl nusxada o'rganishdan tortib, biznes o'yinlarini o'tkazish, nutqlarni simulyatsiya qilish va taqdimotlar qilishgacha. Talabalarda ingliz tilini mustaqil o'rganish ko'nikmalarini shakllantirishga alohida e'tibor qaratilib, ishbilarmonlik muzokaralarida odob-axloq qoidalari va madaniy bilimlarning o'rni ko'rib chiqiladi. Maqolada muhokama qilingan iqtisod fani 1-kurs talabalariga ingliz tilini o'rgatishning pedagogik xususiyatlarini o'rganib, o'qituvchi ta'lim sifatini oshirishi, keyinchalik undan o'z faoliyatida faol foydalanish orqali talabalarga mustaqil til o'rganish ko'nikmalarini singdirishi mumkin.

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПРИНЦИПЫ ОБУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ СТУДЕНТОВ ПЕРВОГО КУРСА ЭКОНОМИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ

Бегмурод И. Саттаров

Преподаватель кафедры гуманитарных наук Университет «Perfect»

satbekbig@gmail.com

Ташкент, Узбекистан

Носирбек С. Махмудов

Преподаватель кафедры гуманитарных наук Университет «Perfect»

mahmudov.n@perfectuniversity.uz

Ташкент, Узбекистан

Бобур М. Турдалиев

Преподаватель кафедры гуманитарных наук Университет «Perfect»

turdaliyev.b@perfectuniversity.uz

Ташкент, Узбекистан

Нодира Н. Абдурахманова

Преподаватель кафедры гуманитарных наук Университет «Perfect»

shukurova.n@perfectuniversity.uz

Ташкент, Узбекистан

О СТАТЬЕ

Ключевые слова: Английский язык; преподавание; экономический; студенты; преподавание; курс.	Аннотация: В статье рассматриваются различные особенности процесса преподавания английского языка
--	--

студентам-экономистам первого курса. Показывается роль знания иностранного языка в условиях глобализации и интернационализации экономических связей, и обосновывается значимость качественного владения английским языком не только с точки зрения потребностей студента-экономиста, но и с позиции улучшения корпоративной культуры организации, в которой в будущем будет трудиться экономист. Раскрываются разнообразные аспекты организации учебной деятельности, предлагаются методы проведения занятий с учетом будущих потребностей экономистов. Рассмотренные методы преподавания английского языка охватывают широкий диапазон – от классических деловых писем и изучения экономических текстов в оригинале до проведения деловых игр, имитации выступлений и проведения презентаций. Особое внимание уделяется вопросу воспитания в студентах навыков самостоятельного изучения английского языка, рассматривается роль знания этикета и культуры при проведении деловых переговоров. В результате изучения педагогических особенностей преподавания английского языка студентам-экономистам первого курса, которые рассмотрены в статье, преподаватель может повысить качество обучения и привить студентам навыки самостоятельного изучения языка с его дальнейшим активным использованием в своей деятельности.

Kirish. Yangi ming yillik hayotning deyarli barcha sohalarida - iqtisodiyot va xalqaro siyosatdan tortib texnologiya, fan va inson psixologiyasigacha bo‘lgan chuqur o‘zgarishlar davrini boshlab berdi. Shunday ekan, bugungi kunda xalqaro biznes va iqtisodiyotning globallashuvi kuchayib borayotgan bir sharoitda muloqot vositasi bo‘lmish ingliz tilini bilish hayotiy zaruratga aylanib bormoqda.

Mavuga oid adabiyotlarning tahlili. O.V. Chuvilining «Методика обучения студентов неязыкового ВУЗа самостоятельной работе с материалами СМИ при использовании интернет технологий (английский язык)» pedagogika fanlari bo‘yicha ilmiy daraja olish dissertatsiyasi avtoreferatida, Muloqot - korporativ madaniyatning asosini tashkil etadi, shuning

uchun uning ichki va tashqi ko'rishlari. Muloqot sifati, o'z navbatida, ishlatiladigan tilni bilish darajasi bilan belgilanadi. Shuni anglash kerakki, ijtimoiy muloqot va biznesga oid muloqot juda katta farq qiladi hamda kundalik muloqot uchun yetarli bo'lgan ingliz tilini bilish samarali biznes muzokaralari yoki iqtisodiy tadqiqotlar olib borish uchun yetarli bo'lmaydi[1].

Tadqiqot metodologiyasi. Umuman olganda, biznesga oid aloqalarini uch darajaga bo'lish mumkin:

Standart (muntazam) operatsiyalarni bajarish uchun yetarli daraja. Bu xizmat ko'rsatish va texnik xodimlar tomonidan qo'llaniladigan daraja;

Mustaqil foydalanuvchi darajasi yuqori va o'rta darajadagi boshqaruv xodimlari uchun talab qilinadigan ingliz tilini bilishning minimal darajasidir. Ingliz tilini bunday darajada bilgan iqtisodchi yozishmalar va hisobotlarni tayyorlash, axborotni qidirish va qayta ishlash, muhokama va muzokarlarda samarali ishtirok etish imkoniyatiga ega;

Tilni bilishning professional darajasi professional taqdimotlar va hisobotlarni taqdim etish, ingliz tilida so'zlashuvchi opponentlar bilan faol baxslashish va yaxshi rivojlangan muloqot qobiliyatlari tufayli muzokarlarda muvaffaqiyatga erishish imkonini beradi. Bunday shaxslarga misol qilib, Italiyada tug'ilgan Yevropa Markaziy bankining prezidenti Mario Dragi va dunyodagi eng yirik investitsiya fondi PIMCOning arab asoschisini keltirish mumkin.

Yuqoridagi faktlar quyidagi xulosaga olib keladi, bugungi kunda iqtisodiyot va umuman jamiyatda analitik fikrlash, turli ma'lumotlarni faol va mustaqil izlash, ularni samarali qayta ishlash, samarali qarorlar qabul qilish qobiliyatiga ega bo'lgan malakali iqtisodchilarga talab ortib bormoqda. Shunday ekan, bunday mutaxassislarni tayyorlashda universitetning, aniqrog'i, iqtisod yo'nalishi bo'yicha 1-kurs talabalari uchun ingliz tilidan dars berishni tashkil etishning o'rni katta. Bu talabalarga ingliz tilini yaxshilash va ixtisoslashtirish uchun asos yaratish imkonini beradi.

Biznes aloqalari jarayonining o'zi iqtisodiy va ishbilarmon doiralar o'rtasidagi aloqa jarayonining eng muhim jihatlaridan biri hisoblanadi, shunga ko'ra, yangi iqtisodchilarni tayyorlash dasturi ularning malakali mutaxassislarga aylanishini ta'minlashi kerak.

Bo'lajak iqtisodchilarga chet tilini (ingliz tilini) o'rgatish jarayoni ikki omilning birikmasidir. Bular ingliz tilining nisbatan yangi tarmog'i bo'lgan biznes ingliz tili deb ataladigan va iqtisodiy fanning murakkab, keng qamrovli fani hisoblanadi. Shuni ta'kidlash kerakki, iqtisod, bir tomondan, iqtisodiy bilimlar tizimi bo'lsa, ikkinchi tomondan, u yangi iqtisodiy bilimlarni egallashga qaratilgan bilish faoliyatidir. Iqtisodiyotning ikkala jihatida bir-biriga ta'sir qiladi, bir-birini doimiy ravishda yangi natijalar bilan oziqlantiradi, eski bilimlarni to'ldirish va aniqlashtirishni ta'minlaydi, prinsipial jihatdan yangi bilimlarni yaratadi.

Shunday qilib, iqtisodni yirik toj va shoxlari ko'plab iqtisodiy maktablarning paydo bo'lishiga olib kelgan ulkan daraxt sifatida tasavvur qilish mumkin. Demak, iqtisodchi, moliyachi,

menejer va hokazo bo'lish taqdiri bo'lgan iqtisod yo'nalishining 1-kurs talabalariga chet tilini o'rgatish ko'p qirrali va murakkab jarayon bo'lib, ko'plab darajalar va quyi bosqichlardan iborat.

Shuni ham ta'kidlash joizki, biznes ingliz tilini o'rgatishda nafaqat yangi boshlanuvchi iqtisodchilarda til ko'nikmalarini rivojlantirishga, balki madaniyatlararo muloqot va ishbilarmonlik muloqoti ko'nikmalarini shakllantirishga ham jiddiy e'tibor qaratish lozim. Turli madaniyatlar va ishbilarmonlik odob-axloq qoidalarining nozik jihatlarini tushunish samarali va o'zaro manfaatli biznes muloqotini o'rnatish bilan birga umumiy shaxsiy va madaniyatlararo to'qnashuvlarning oldini olishga yordam beradi. Biznes ingliz tilini bilish ham bu borada yordam beradi.

Shubhasiz, ingliz tilini o'rgatishda birinchi, standart omil bu chet tilini yuqori sifatli bilishdir. Biznes muzokaralari uchun o'quv jarayonining boshqa asosiy tarkibiy qismlariga quyidagilar kiradi[2]:

- talabalarni ingliz tilidan kelajakda foydalanish uchun asos bo'lib xizmat qiladigan grammatik baza bilan tanishtirish;
- kelajakda iqtisodchilar ingliz tilidan foydalanadigan iqtisod sohalarining o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda lug'atni muntazam ravishda kengaytirish;
- nafaqat tinglash, balki eshitish qobiliyatini o'rgatish, chunki biznes ingliz tilini qurish og'zaki biznes ingliz tilidagi tovushlarni dekodlash sifatiga bog'liq;
- talaffuz sifatini talabaga umumiy ingliz tilida gapiradigan suhbatdoshni tushunish imkonini beradigan darajaga oshirish;
- savollarga javob berishda, fikr bildirishda, taqdimot va uchrashuvlar o'tkazishda va hokazolarda o'quvchilarning ravon so'zlashish qobiliyatini rivojlantirish.

Bundan iqtisod fanining birinchi kurs talabalariga ingliz tilini o'rgatish jarayonining asosiy tarkibiy qismlari haqida xulosa chiqarishimiz mumkin. Shuningdek, quyidagi komponentlarni o'z ichiga oladi[3]:

- talabalarga muzokaralar, taqdimotlar va biznes uchrashuvlari davomida erishmoqchi bo'lgan aniq maqsadni belgilashga yordam berish. Shunga ko'ra, bunga erishish uchun aniq strategiya ishlab chiqish kerak;
- muzokaralar yoki taqdimotlar o'tkazishning real jarayonini takomillashtirish. Bu jarayon, talaffuzdan tashqari, pauza qilish, to'g'ri stressni qo'yish, ovoz tezligi va ohangini tartibga solish qobiliyatini o'z ichiga oladi.

Yuqorida aytib o'tilganidek, samarali ishbilarmonlik muloqotining yana bir jihati boshqa madaniyatlar haqidagi bilimlarni rivojlantirishni o'z ichiga oladi, bu turli mamlakatlar iqtisodchilari va ishbilarmonlariga halqaro madaniyat,

xatti-harakatlar va munosabatlarni tushunish imkonini beradi.

Shunday qilib, iqtisod yoʻnalishi boʻyicha 1-kurs talabalariga ingliz tilini oʻrgatishda madaniyatlararo xabardorlikni hisobga olgan holda ishbilarmonlik bilan muloqot qilish koʻnikmalarini rivojlantirish va kuchli til koʻnikmalarini singdirishga alohida eʼtibor qaratish lozim, degan xulosaga kelish mumkin. Ushbu omillarning uygʻunligi yuqori sifatli iqtisodchi mutaxassislarni tayyorlash jarayonini sezilarli darajada osonlashtiradi.

Belgilangan maqsadlarga erishish uchun bir qator usullardan foydalanish mumkin, bular quyida keltirilgan[4]:

- ish yozishmalarining haqiqiy namunalarini oʻrganish. Buyurtmalar va soʻrovlar, press-relizlar, anketalar va boshqalar;
- mahsulot, kompaniya yoki brendning taqdimotini taqlid qiluvchi biznes oʻyinlarini tashkil qilish;
- audio va video materiallardan foydalangan holda muloqot qobiliyatlarini faol rivojlantirish, shuningdek, ingliz tilida soʻzlashuvchilar bilan muntazam uchrashuvlar oʻtkazish;
- iqtisodga oid talabalar konferensiyalarida, notiqlik klublarida va hokazolarda qatnashish orqali notiqlik mahoratini egallash.

Shuningdek, biznes ingliz tili, iqtisod va tegishli fanlar boʻyicha eng soʻnggi darslik va qoʻllanmalardan faol foydalanish zarur. Olivi Blanchardning “Makroiqtisodiyot”, Burda va Uiplozning “Makroiqtisodiyot: Yevropa matni”, Gremning “Biznesga yangi tushunchalar” asarlari shular jumlasidandir.

Iqtisodiyot yoʻnalishining birinchi kurs talabalariga ingliz tilini oʻrgatishda ushbu usullardan foydalanish quyidagilarga imkon beradi[5]:

- talabalarni oʻz mutaxassisligi uchun zarur boʻlgan kontseptual va kategoriyali apparatlar bilan taʼminlash;
- talabalarga biznes va iqtisodiy ingliz tiliga xos grammatik hodisalar va istisnolar haqida tushuncha berish;
- birinchi kurs talabalariga ingliz tilidagi muloqot koʻnikmalarini sinfdagi “issiqxona” sharoitida emas, balki haqiqatga imkon qadar yaqin sharoitlarda rivojlantirish imkoniyatini berish.

Zamonaviy iqtisodiyot, moliya, biznes va savdo sohalari mutaxassislardan tez va asosli qarorlar qabul qilish, dolzarb muammolarni hal qilish, maqsadlarga erishish, axborot oqimlari va hujjatlarni samarali boshqarish qobiliyatini talab qiladi.

Shuningdek, korporativ madaniyatga rioya qilgan holda taqdimotlar va nutqlar oʻtkazish, iqtisod boʻyicha tadqiqotlar olib borish, yigʻilishlar, forumlar va konferensiyalarda faol ishtirok etish qobiliyati ham muhim ahamiyatga ega. Ushbu usullarni birlashtirgan holda, kelajakdagi iqtisodchilar uchun asos boʻlib xizmat qiladigan mustahkam poydevor yaratadilar[6].

Shuningdek, davriy nashrlarni, iqtisodga oid akademik va publitsistik adabiyotlarni o'qish muhimligini ta'kidlash kerak, bu esa talabalarga birinchi kursdan boshlab iqtisodchilar tomonidan qo'llaniladigan zamonaviy ingliz tilini o'rganish imkonini beradi. Bunday kitoblarga akademik adabiyotlardan tashqari detektiv uslubdagi iqtisod va moliya haqidagi kitoblar ham kiradi. Jumladan, "Yolg'onchining pokeri", "Katta kalta", "Matematik sehrarlar qanday qilib milliardlab dollar ishlab topgani va fond bozorini deyarli qulagani", "Yashirin iqtisodchi" va "Divandagi iqtisodchi" va boshqalar.

Bunday kitoblar birinchi kurs iqtisodchilari uchun haqiqiy qiziqish uyg'otadi, chunki ular eng murakkab iqtisodiy hodisalarni batafsil va tushunarli tarzda tasvirlab beradi. Misol tariqasida, 2008 yilgi global inqiroz, kompaniyalarga aqlli marketing orqali milliardlab daromad olish imkonini beruvchi iste'molchilar psixologiyasi va hokazo. O'qish, albatta, asl tilda bo'lishi kerak.

Shuningdek, iqtisodchilar uchun ingliz tili kursida xorijiy iqtisodiy matbuotdagi asentik matnlar, buklet va broshuralar, ingliz tilidagi hujjatlar na'munalari va boshqalardan faol foydalanish zarur.

Ingliz tilidan so'zlashuv darslarini o'tkazishning bir necha simulatsiya misollarini ishlab chiqish mumkin[7]:

- ish qidirish - rezyumeni topshirish - suhbatdan o'tish - bandlik;
- jamoada muloqot qilish - hamkasblaringiz, shuningdek, mijozlar bilan munosabatlarni o'rnatish;
- iqtisod bo'yicha maqola yozish - sinfda ma'ruza himoya qilish - tanqidchilar va muxoliflar bilan muhokama qilish va h.k.

Bundan tashqari, iqtisodchilarning ingliz tilini umumiy darajasini oshirish uchun birinchi kurs talabalariga The Economist, Bloomberg, The Wall Street Journal, Financial Times va boshqalar kabi nashrlar va veb-saytlarda chop etilgan maqolalarni belgilash foydali bo'ladi. Iqtisodiy va biznes matnlari bilan ishlashda o'qishning barcha turlaridan foydalanish mumkin: skimming va o'rganish. Shuni ham ta'kidlash kerakki, birinchi kursdan boshlab talabalarga foydali ma'lumotni ahamiyatsiz ma'lumotdan ajrata olish qobiliyatini o'rgatish kerak. Ushbu mahorat vaqtni tejaydi va katta hajmdagi maqolalar va matnlar bilan ishlashda motivatsiyani saqlaydi.

Yuqoridagi faktlarni hisobga olgan holda, quyidagi strategiya maqsadga muvofiq ko'rinadi:

- iqtisodiyot va biznesga oid matnlardan foydalanish:
- axborot va publitsistik xabarlar bilan ishlashda - kirish o'qish;
- yozma hujjatlar va yozishmalar bilan ishlashda - tadqiqot o'qish;
- xizmatlar va tovarlar, reklama, iqtisod va moliya bo'yicha yangiliklar matnlarini o'rganishda skimmingdan foydalanish kerak.

Birinchi kurs talabalariga ingliz tilini o'rgatishda har bir mavzu ikkita matn asosida o'rganilishi kerak: asosiy matn (o'qish va nutq turlarini o'rgatish uchun) va yordamchi matn (o'rganilayotgan mavzu bo'yicha yozma hujjatlar va materiallar namunalari)[8].

Shu bilan birga, materiallarni o'rganish vaziyatli vazifalar bilan "suyultirilishi" kerak, talabalarni rag'batlantirish va shaxsiy tajribasini amalga oshirish imkonini beradi.

Birinchi kurs talabalariga ingliz tilini o'rgatishda, ularda chet tilini bilish uchun poydevor shakllana boshlaganda, talabalar o'qituvchi bilan bevosita aloqada bo'lmasdan, sinfdan tashqarida tilni o'rganadigan mustaqil ta'limni tashkil etishga e'tibor berish juda muhimdir. Shuning uchun ushbu jarayonning o'ziga xos xususiyatlarini o'rganish muhim, jumladan:

- o'quv jarayonining moslashuvchanligi - talaba o'zi uchun qulay bo'lgan tezlikda, o'zi uchun qulay vaqtda o'qiydi;

o'qitishning modulligi - ingliz tilini o'qitish dasturi modul prinsipi asosida yaratilgan. Har bir modul iqtisodning ma'lum bir yo'nalishiga moslashtirilgan bo'lib, talabaning ehtiyojlariga eng mos keladigan o'quv dasturini ishlab chiqishga imkon beradi;

sinxron ta'lim jarayoni - o'qituvchi va talabalar o'zlari uchun qulay bo'lgan jadvalga muvofiq ishlaydi;

o'qitishning ommaviy xarakteri - jarayon juda ko'p sonli talabalarni o'z ichiga olishi mumkin;

o'qituvchi va talaba o'rtasidagi munosabatlar, chunki ta'lim jarayonining har bir ishtirokchisi yangi rol o'ynaydi;

yangi axborot texnologiyalaridan faol foydalanish. Bularga multimedia tizimlari, kompyuterlar, kompyuter tarmoqlari va boshqalar kiradi.

O'quv jarayoni o'quvchining kognitiv faolligiga qaratilgan bo'lib, bu o'quv jarayoni mustaqil ravishda amalga oshirilishi kerak. Bu shunchaki o'rgatish emas, balki o'rganish ekanligini anglatadi. Ushbu bilm sohasining o'ziga xos talabi - bu zarur ko'nikma va ko'nikmalarni rivojlantirishga, shuningdek, nutq faoliyatining turli turlarini o'zlashtirishga qaratilgan mustaqil faoliyat.

Tahlil va natijalar. Shunday qilib, bir tomondan, o'qitish tizimining moslashuvchanligini oshirish, shunday qilib, u talabaning o'zi uchun eng qulay sharoitlarda bilim olishiga imkon beradi.

Boshqa tomondan, ingliz tilidagi mustaqil ish nafaqat kompyuterdan asosiy foydalanishni, balki turli xil onlayn resurslarda topilgan real ma'lumotlardan faol foydalanishni ham o'z ichiga oladi. Masalan, iqtisodchilar o'z tadqiqotlarida ko'pincha turli mamlakatlarning statistik ma'lumotlaridan foydalanadilar, ularni tegishli idoralarning ingliz tilidagi veb-saytlaridan yuklab olishadi. Bular statistika byurosi, Yevrostat va boshqalarni o'z ichiga olishi mumkin. Birinchi kurs iqtisodchilari, shuningdek, turli xil iqtisodiy fanlarni (makro va mikroiqtisodiyot, xalqaro savdo

va boshqalar) o'rganadilar, ulardan ko'pchiligi ingliz tilida yozilgan zamonaviy o'quv adabiyotlari bilan faol shug'ullanishni talab qiladi. Shuning uchun talabalar bir qator turli o'qish uslublarini yaxshi egallashlari, kurs materiallarini o'rganish jarayonida elektron lug'atlar va ma'lumotnomalardan foydalana olishlari kerak va hokazo.

Xulosa o'rnida shuni ta'kidlash mumkinki, mustaqil ingliz tilini o'rganish passiv bo'lmasligi kerak. Buning o'rniga o'qituvchi eng boshidanoq o'quvchilarni kognitiv faoliyatga jalb qilishi va ularni egallagan bilimlaridan sof iqtisodiydan tortib, kommunikativ (biznes muzokaralari va taqdimotlar)gacha bo'lgan bir qator muammolarni hal qilishda faol foydalanishga undashi kerak. Shuning uchun birinchi kurs talabalariga ingliz tilini o'rgatishda haqiqiy ingliz tilida so'zlashuvchilar bilan birgalikda loyihalarni amalga oshirish muhimdir. Maqolaning ikkala qismida keltirilgan usul va yondashuvlardan foydalangan holda, birinchi kurs iqtisodchilariga ingliz tilini bilishda mustahkam poydevor yaratish, ularning malakasini oshirish va kelajakda tilni mustaqil o'rganish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam berish mumkin bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

1. Chuvilina O.V., «Методика обучения студентов неязыкового ВУЗа самостоятельной работе с материалами СМИ при использовании интернет технологий (английский язык)» pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy daraja olish dissertatsiyasi avtoreferati. Nijniy Novgorod, 2009.
2. Kolmakova O.A., «Методика обучения иноязычному научному выступлению будущих экономистов-международников (английский язык)», pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy daraja olish dissertatsiyasi avtoreferati. Irkutsk, 2008.
3. Aksakalova O.O., Kuznetsov I.V., Pinilla J., Skopinsova T.S., Skurlatova G.V., Svetkova A.A. «Программа МаЭ 2012–2013», ingliz tili kafedrası РЭШ
4. Bochkarev T.S., «Важность непрерывного обучения иностранным языкам на современном этапе развития общества», НИУ ВШЭ, 2010
5. Visokinskaya I.N., Sokolov Y.V., «Новые информационные технологии в обучении английскому языку», НИУ ВШЭ, 2010
6. Dmitrieva E.V., «К вопросу обучения межкультурной коммуникации», НИУ ВШЭ, 2010
7. Prokosheva I.I. «Отдельные аспекты организации курса «деловой английский» для студентов неязыковых вузов», НИУ ВШЭ, 2010
8. Garkavi S.Z., «Самостоятельная работа студентов при изучении иностранного языка», НИУ ВШЭ, 2010.